

Tämä on UPM-Kymmene Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 2013. UPM:n tarkastusvaliokunta on käsitellyt sen ja UPM:n tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvaus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. UPM:n vuoden 2013 vuosikertomuksen sivuilla 54–64 on kattavampi kuvaus yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013

UPM noudattaa 1.10.2010 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on julkisesti saatavana Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilla osoitteesta www.cgfinland.fi. UPM noudattaa kaikkia koodin suosituksia.

UPM-Kymmene Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 2013 on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. UPM esittää selvityksen toimintakertomuksesta erillisenä raporttina. Selvitys on nähtävissä yhtiön internetsivuilla (www.upm.fi) Sijoittajat-osion kohdassa Hallinnointi. Toimintakertomus esitetään UPM:n vuoden 2013 vuosikertomuksen sivuilla 67–77. Myös vuosikertomus on nähtävissä yhtiön internetsivuilla.

Hallituksen kokoonpano

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kaksitoista yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä. Vuoden 2013 lopussa yhtiön hallitus koostui seuraavasta kymmenestä, yhtiökokouksen 4.4.2013 valitsemasta jäsenestä:

Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen alkaen	Syntynyt	Koulutus	Kansalaisuus	Riippumattomuus *)	Päätoimi
Björn Wahlroos, puheenjohtaja	2008, puheenjohtaja vuodesta 2008	1952	Kauppatiet. tri	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Sampo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Berndt Brunow, varapuheenjohtaja	2002, varapuheenjohtaja vuodesta 2005	1950	Dipl. ekon.	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Oy Karl Fazer Ab:n hallituksen puheenjohtaja
Matti Alahuhta	2008	1952	tekn. tri	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	KONE Oyj:n pääjohtaja
Karl Grotenfelt	2004	1944	OTK, varatuomari	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Famigro Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Piia-Noora Kauppi	2013	1975	OTK	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Finanssialan Keskusliiton toimitusjohtaja
Wendy E. Lane	2005	1951	MBA (Harvard Graduate School of Business Administration)	Yhdysvallat	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Lane Holdings, Inc:n hallituksen puheenjohtaja
Jussi Pesonen	2007	1960	dipl. ins.	Suomi	Ei-riippumaton yhtiöstä, riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista	UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja
Ursula Ranin	2006	1953	OTK, varatuomari, dipl. ekon.	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Lakimies
Veli-Matti Reinikkala	2007	1957	eMBA	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	ABB:n Process Automation -liiketoimintaryhmän johtaja
Kim Wahl	2012	1960	MBA, BA (Business Economics)	Norja	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Stromstangen AS:n hallituksen puheenjohtaja

*) Hallituksen jäsenten riippumattomuus on arvioitu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin riippumattomuusvaatimusten mukaan.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen ja sen valiokuntien tehtävät ja vastuut määritellään hallituksen ja valiokuntien työjärjestyksissä. Hallitus arvioi työjärjestyksiä vuoden 2013 aikana, ja arvioinnin tuloksena valiokuntien tehtäviä ja vastuita ja niiden jakautumista eri valiokunnille selkeytettiin. Muutetut työjärjestykset ovat nähtävissä yhtiön internetsivuilla (www.upm.fi) Sijoittajat-osion kohdassa Hallinnointi.

Työjärjestyksensä mukaan hallitus käsittelee kaikki Suomen lainsäädännön nojalla sen vastuulle kuuluvat asiat. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tämän lisäksi hallituksen vastuulla on muun muassa

- arvioida yhtiön strategista suuntaa ja päättää siitä
- hyväksyä yhtiön ja sen liiketoiminta-alueiden strategiset suunnitelmat ja arvioida suunnitelmien toteuttamista
- arvioida ja hyväksyä taloudelliset tavoitteet ja merkittävät yrittäjäsuunnitelmat ja -kaupat
- asettaa enimmäisrajat investoinneille, sijoituksille, divestoinneille ja taloudellisille sitoumuksille
- valvoa yhtiön strategisten ja toiminnallisten riskien hallintaa sekä sisäistä valvontaa
- nimittää toimitusjohtaja sekä johtajiston jäsenet ja hyväksyä heidän palkkansa ja palkkionsa
- määrittää osinkopolitiikka ja tehdä yhtiökokoukselle ehdotus maksettavasta osingosta

Hallitus kokoontui vuoden 2013 aikana 9 kertaa. Jäsenet osallistuvat kokouksiin keskimäärin 97,8-prosenttisesti.

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja tehtävät

Hallitus on asettanut keskuudestaan kolme valiokuntaa: tarkastusvaliokunnan, palkitsemisvaliokunnan (aiemmin henkilöstövaliokunta) sekä nimitys- ja hallinnointivaliokunnan.

Alla olevassa taulukossa on tietoa valiokuntien kokoonpanosta, kokousten määristä sekä jäsenten osallistumisesta kokouksiin vuonna 2013.

Hallituksen valiokunnat 2013

Valiokunnat	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta	Nimitys- ja hallinnointivaliokunta
Jäsenet	Karl Grotenfelt (pj.) Pii-Noora Kauppi (4.4. alkaen) Wendy E. Lane Kim Wahl	Berndt Brunow (pj.) Ursula Ranin Veli-Matti Reinikkala	Björn Wahlroos (pj.) Matti Alahuhta Karl Grotenfelt
Kokousten määrä	5	6	4
Osallistumisprosentti	95	100	100

Tarkastusvaliokunta

Hallitus on määritellyt tarkastusvaliokunnan tehtävät Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisesti.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnan jäsenillä on oltava riittävä laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin asiantuntemus, joka voi perustua koulutukseen tai kokemukseen kyseisistä toiminnoista tai niiden valvonnasta. Nimitys- ja hallinnointivaliokunta arvioi tarkastusvaliokunnan jäsenten asiantuntemuksen ja pätevyyden vuosittain ennen kuin se suosittelee valiokunnan jäsenten nimittämistä hallitukselle.

Muutetun työjärjestyksensä mukaan tarkastusvaliokunnan päätarkoitus on valvoa laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin prosesseja ja tilintarkastusta sekä avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin, sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien asioiden valvonnassa.

Tarkastusvaliokunnan muihin tehtäviin kuuluvat

- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuuden valvonta
- tilintarkastajan pätevyyden ja riippumattomuuden arviointi
- tilintarkastajan valintaa koskevan ehdotuksen valmistelu
- sisäisen tarkastustoiminnan arviointi
- lakien ja säännösten asettamien vaatimusten sekä yhtiön toimintaohjeen (Code of Conduct) noudattamisen arviointi.

Palkitsemisvaliokunta

Muutetun työjärjestyksensä mukaan palkitsemisvaliokunnan päätarkoitus on avustaa hallitusta toimitusjohtajan ja muiden toimitusjohtajalle suoraan raportoivien ylimmän johdon jäsenten arvioinnissa ja palkitsemisessa sekä yhtiön palkitsemisasioihin liittyvien menettelytapojen, palkitsemissuunnitelmien ja -ohjelmien valvonnassa ja ylimmän johdon seuraajasuunnitteluun liittyvien menetelmien arvioinnissa.

Nimitys- ja hallinnointivaliokunta

Muutetun työjärjestyksensä mukaan nimitys- ja hallinnointivaliokunnan päätarkoitus on hallituksen jäseniksi sopivien henkilöiden etsiminen sekä hallituksen jäsenvalintoja tai jäsenten uudelleenvaihtoa ja hallitusten jäsenten palkitsemista koskevien ehdotusten

valmistelu yhtiökokousta varten. Valiokunnan tehtäviin kuuluu myös toimitusjohtajaksi sopivien henkilöiden etsiminen, yhtiön hallinnointiperiaatteiden (eli hallituksen työjärjestyksen) kehittäminen ja suositteleminen hallitukselle sekä yhtiön hallinnoinnin kokonaisuuden arviointi.

Lisäksi valiokunta auttaa hallitusta valvomaan suomalaisten listayhtiöiden hallituksen jäseniin sovellettavien riippumattomuusvaatimusten noudattamista ja arvioimaan hallituksen jäsenten mahdollisuutta paneutua ja käyttää riittävästi aikaa yhtiön asioiden hoitamiseen. Valiokunnan tehtävänä on myös valiokuntien jäsenten riippumattomuuden ja pätevyyden vuosittainen arviointi.

Toimitusjohtaja

UPM:n hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää hänen toimitusjohtajasopimuksensa ehtoista. Jussi Pesonen, dipl.ins., s. 1960, on toiminut UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtajana tammikuusta 2004 lähtien. Lisäksi hän on maaliskuusta 2007 alkaen kuulunut UPM:n hallitukseen.

Toimitusjohtaja vastaa hallitukselle esitettävien yleisten strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien kehittämisestä sekä yhtiön juoksevasta hallinnosta ja johtamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varmistaa, että varainhoito on järjestetty luotettavasti. Toimitusjohtaja toimittaa hallitukselle tarvittavat tiedot sen tehtävien hoitamista varten.

Toimitusjohtaja voi ryhtyä epätavallisiin tai luonteeltaan tai laajuudeltaan mittaviin toimenpiteisiin vain hallituksen valtuuttamana, paitsi jos hallituksen hyväksynnälle tarvittava aika aiheuttaisi yhtiölle tilanteen, jossa yhtiön toiminnalle aiheutuu olennaista haittaa; tällöin toimitusjohtajan on neuvoteltava toimistaan etukäteen hallituksen puheenjohtajan kanssa.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta

UPM:n hallitus on hyväksynyt yhtiön riskienhallintapolitiikan, joka asettaa riskienhallinnan periaatteet, roolit ja vastuut konsernin organisaatiossa ja määrittelee riskienhallintaprosessit.

UPM:n sisäisen valvonnan viitekehys perustuu COSO:n (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) vuonna 1992 julkaisemaan sisäisen valvonnan viitekehykseen. UPM suunnittelee arvioivansa päivitetyn COSO 2013 –viitekehyksen vaikutukset vuoden 2014 aikana.

Prosessitason sisäisen valvonnan rakenne on luotu käyttäen ylhäältä alaspäin etenevää (top-down) riskiperusteista lähestymistapaa.

Taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollit ovat osa sisäisen valvonnan viitekehystä.

Sisäisen valvonnan tehokkuus varmistetaan myös käytettäessä ulkopuolisia palveluntoimittajia.

UPM:n sisäisten kontrollien kehittymistä arvioidaan joka toinen vuosi, ja arvioinnin tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Viisi sisäisen valvonnan viitekehyksen (COSO) aluetta ovat:

Valvontaympäristö

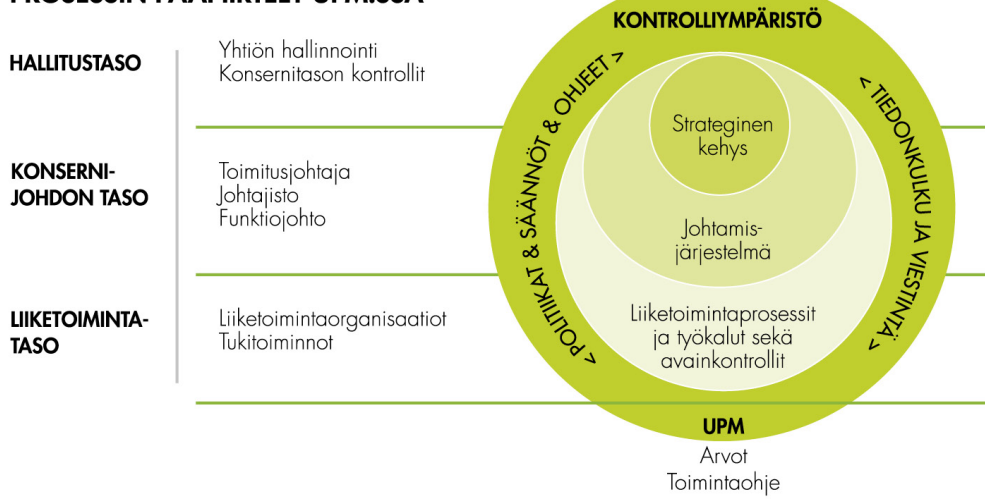
Yhtiön arvot ja toimintaohje muodostavat sisäisen valvonnan perustan ja määrittävät sisäisen valvonnan luonteen UPM:ssä.

Viitekehyksen osa-alueita ovat

- konsernitason rakenne
- konsernitason prosessit
- konsernitason kontrollit
- liiketoiminnan ja tukitoimintojen kontrollit.

Hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa konsernin sisäistä valvontaa.

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINTA-PROSESSIN PÄÄPIIRTEET UPM:SSÄ



Riskien arviointi

UPM:n riskien arviointi taloudellisen raportoinnin osalta pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan merkittävimmät riskit, jotka vaikuttavat taloudellisen raportoinnin sisäiseen valvontaan konserniyhtiössä, liiketoiminta-alueilla ja prosesseissa. Riskien arvioinnin tuloksena syntyneitä kontrollitavoitteita käytetään sen varmistamiseen, että taloudelliselle raportoinnille asetetut keskeiset vaatimukset täyttyvät, ja ne muodostavat perustan riskien hallintatavalle eri kontrollirakenteissa. Riskien arviointi sekä siihen perustuvat suunnitellut kontrollitoimet ja kontrollitavoitteet päivitetään vuosittain. Riskien arvioinnin kehittymisestä sekä suunnitelluista ja toteutetuista toimista raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle.

Valvontatoiminta

Yhtiö on kehittänyt ja ottanut käyttöön kattavan sisäisen valvonnan järjestelmän, joka sisältää liiketoiminnan ja taloudellisen raportoinnin prosessit. Yhtiön taloushallinto johtaa keskitetysti sisäistä valvontaa vuosittaisen aikataulun sekä määritettyjen roolien ja vastuiden avulla. Kunkin yksikön tai funktion päällikön on järjestettävä oman yksikkönsä tai organisaationsa sisäinen valvonta. Yhtiön taloushallinto vastaa liiketoiminta-, funktio- ja yksikkötason kontrolliprosessien valvonnasta. Kontrollien perustamisella ja yhtenäisillä testaus- ja seurantaprosesseilla pyritään varmistamaan, että mahdolliset virheet ja poikkeamat estetään tai havaitaan ja korjataan.

UPM:n hallinnoimien yhteisten toimintojen kontrollit suoritetaan ja testataan samaan tapaan kuin UPM:n muissa yhtiöissä. Muihin kuin UPM:n hallinnoimiin yhteisiin toimintoihin ei sovelleta UPM:n sisäisiä kontrolliprosesseja. Kaikilta yhteisiltä toiminnoilta pyydetään vuosittain vahvistus laskentatoimen vaatimusten ja taloudellisen raportoinnin kontrolliprosessin asianmukaisuudesta.

Olenainen osa sisäistä valvontaympäristöä on UPM:n tietoteknologiasovellusten ja infrastruktuurin valvonta. Erityisten sisäisten kontrollien tavoitteena on taata UPM:n tietoteknologiaratkaisujen luotettavuus ja tehtävien eriyttäminen IT-ympäristössä.

Konsernin laskentaohjeet asettavat vaatimukset taloudelliselle raportoinnille konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Yhtiön taloushallinto määrittelee liiketoimintaprosessien kontrollipisteet, ja sisäiset kontrollit toteutetaan taloudellisen raportoinnin kokonaisprosessissa. Säännölliset kontrollitoimenpiteet ovat olennainen osa

kuukausittaista ja neljännesvuosittaista raportointiprosessia. Kontrollitoimenpiteet sisältävät tarvittavat täsmäytyslaskelmat ja analyttiset tarkistukset, joilla varmistetaan raportoinnin oikeellisuudesta.

Kontrollien riskien arvioinnista ja prosessitason kontrollitestauksista saadut tulokset analysoidaan ja raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Viestintä

Sisäinen valvontaprosessi dokumentoidaan ja arkistoidaan sisäisen valvonnan tietokantaan. Sisäistä valvontaprosessia tarkastellaan säännöllisesti, ja sisäisiä kontroleja muutetaan tarvittaessa. Sisäisen valvontaprosessin vastuuhenkilöt huolehtivat säännöllisestä viestinnästä ja antavat yksityiskohtaisia määritelmiä kontrollitoimenpiteistä ja tehokkaan sisäisen valvonnan minimivaatimuksista.

Seuranta

Hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, konsernin johto, taloushallinto sekä liiketoiminta-alueet ja konserniyhtiöt vastaavat seurannasta ja varmistavat siten sisäisen valvonnan tehokkuuden taloudellisen raportoinnin osalta. Riskienarviointiprosessin ja kontrollien tehokkuutta arvioidaan jatkuvasti eri tasoilla. Seurantaan ja arviointiin sisältyy kuukausittaisten ja neljännesvuosittaisten talousraporttien seuranta suhteessa budjettiin ja tavoitteisiin, tunnuslukuihin ja muihin analyttisiin menettelyihin.

Sisäiset tarkastajat seuraavat ja hyödyntävät riskien arviointia ja johdon valvontatyön testituloksia. Sisäisen valvonnan suunnitelma ja kontrollitestausten tulokset dokumentoidaan, ja ne ovat sisäisten ja ulkoisten tarkastajien sekä johdon käytettävissä vuosittain prosessin aikana. Tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle, liiketoiminnan johdolle sekä kontroleista vastuussa oleville henkilöille.

Suoritusta arvioitaessa arvioidaan myös sisäiset kontrollit. Yhtiö- ja liiketoimintatason kontrollerit vastaavat vastuullaan olevien sisäisten kontrollien valvonnan tehokkuudesta. Itsearviointina suoritettu testaus on UPM:ssä yleistä. Keskeisiä kontroleja testataan säännöllisesti myös riippumattomien testaajien toimesta. Sisäinen tarkastus vertaa tarkastustyötään valvonnan testituloksiin. Ulkoiset tilintarkastajat arvioivat ja testaavat UPM:n sisäisiä kontroleja osana tilintarkastustyötä. Tilintarkastajien havainnot ja suositukset otetaan huomioon sisäisen valvonnan ylläpito- ja kehitystyössä.